

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS ĮSIGIJIMO
ĮSTATYMO NR. IX-1314 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymą Nr. IX-1314 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS ĮSIGIJIMO
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šiuo įstatymu siekiama šių tikslų:

1) užkirsti kelią spekuliacijai žemės ūkio paskirties žemė ir išsaugoti tradicines ūkininkavimo formas;

2) sudaryti sąlygas formuoti racionaliai tvarkomas žemės valdas ir žemės konsolidacijai;

3) skatinti racionaliai naudoti žemės ūkio paskirties žemę.

2. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnio nuostatas dėl valstybės pirmumo teisės įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, netaikomas, kai žemė įsigijama valstybės ar savivaldybės nuosavybėn, įsigijami žemės sklypai mėgėjų sodo teritorijoje, žemė įsigijama paveldėjimo ir nuosavybės teisės atkūrimo būdais (išskyrus Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme nurodytus atvejus) ir kai sudaromos žemės konsolidacijos sutartys Lietuvos Respublikos žemės įstatyme nustatyta tvarka.

3. Šio įstatymo nustatyti reikalavimai taikomi ir sudarant daugiau negu 10 ha žemės ūkio paskirties žemės Lietuvos teritorijoje nuosavybės teise valdančio juridinio asmens perleidimo sandorį, taip pat juridinio asmens, Lietuvos teritorijoje nuosavybės teise valdančio daugiau negu 10 ha žemės ūkio paskirties žemės, akcijų (teisių, pajų) perleidimo sandorį, kurį sudarius akcijų (teisių, pajų) įgijėjas tampa daugiau negu 25 procentų minėto juridinio asmens akcijų (teisių, pajų) valdytoju. Daugiau negu 10 ha žemės ūkio paskirties žemės Lietuvos teritorijoje nuosavybės teise valdančio juridinio asmens ar daugiau negu 25 procentų tokio juridinio asmens akcijų (teisių, pajų) įgijėjui taikomi tokie patys šio ir kitų įstatymų nustatyti reikalavimai (taip pat ir dėl šio įgijėjo sudaromo sandorio notarinės formos) kaip ir žemės ūkio paskirties žemės pirkėjui.

2 straipsnis. Įpareigojimas dėl įsigytos žemės ūkio paskirties žemės

1. Asmenys, pagal šį įstatymą įsigiję žemės ūkio paskirties žemės, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytas išimtis, privalo ne trumpiau kaip 5 metus nuo šios žemės įsigijimo užtikrinti jos naudojimą žemės ūkio veiklai, kurios minimalų metinės veiklos mastą vienam hektarui žemės nustato žemės ūkio ministras. Šis reikalavimas galioja ir tuo atveju, kai pagal šį įstatymą įsigytas žemės ūkio paskirties žemės sklypas perleidžiamas kitiems tretiesiems asmenims, nepraėjus nustatytam 5 metų laikotarpiui, skirtam užtikrinti žemės naudojimą žemės ūkio veiklai. Šioje dalyje nustatytas

reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu per kiekvienus metus veiklos mastas yra ne mažesnis už žemės ūkio ministro patvirtintą minimalų metinės veiklos mastą vienam hektarui žemės, padaugintas iš įsigyjamo žemės ploto hektarais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimą žemės ūkio veiklai neprivaloma, kai nuosavybėn įsigyjama tiek žemės, kad sudarius žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorį asmeniui priklausantis žemės ūkio paskirties žemės plotas Lietuvos teritorijoje neviršija 10 ha kartu su jau turima tos pačios paskirties žeme; kai įsigijami žemės ūkio paskirties žemės sklypai, naudojami nuosavybės teise turimiems ar kartu su žemės sklypu įsigijamiems statiniams ir įrenginiams eksploatuoti; kai Žemės įstatymo nustatyta tvarka pirmumo teise perkami žemės sklypai, priskirti žemės konsolidacijos projekto teritorijai; kai pagal šį įstatymą perkami tarp nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpę valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotai arba kai privatizuojama naudojama asmeninio ūkio žemė Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka, arba kai žemės ūkio paskirties žemė dovanojama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.135 straipsnyje nustatytiems artimiesiems giminaičiams (tėvams ir vaikams, seneliams ir vaikaičiams, broliams ir seserims), taip pat sutuoktiniams, įtėviams, įvaikiams, arba kai įsigijamas žemės sklypas patenka į teritoriją, kurioje pagal savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendruosius planus žemę planuojama naudoti ne žemės ūkio veiklai, arba kai žemės ūkio paskirties žemės sklypas Civilinio kodekso 4.192 straipsnyje nustatyta tvarka perduodamas kredito įstaigai pagal sudarytą hipotekos sandorį. Perduotą kredito įstaigai žemės sklypą kredito įstaiga privalo realizuoti ne vėliau kaip per 3 metus nuo žemės sklypo įsigijimo.

3. Žemės pirkimo–pardavimo sandoriai turi būti vykdomi tik bankinių atsiskaitymų būdu.

3 straipsnis. Didžiausias įsigyjamos nuosavybės teise žemės ūkio paskirties žemės plotas

1. Asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos teritorijoje, kad bendras jų iš valstybės įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 300 ha.

2. Asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 500 ha. Šis ribojimas netaikomas, jeigu žemės ūkio paskirties žemės įsigyjama gyvulininkystei plėtoti ir įsigytos žemės ūkio paskirties žemės kiekis neviršija hektarų, tenkančių vienam asmens laikomam sutartiniam gyvuliui, skaičiaus (1 sutartinis gyvulys/1 ha). Jeigu asmens sutartinių gyvulių skaičius per paskutinius 3 metus sumažėja (išskyrus sumažėjimą dėl ne nuo asmens priklausančių aplinkybių) arba jeigu asmuo ketina perleisti šią žemę tretiesiems asmenims, valstybė turi išpirkti 500 ha ploto ribą viršijantį gyvulininkystei plėtoti pagal šį įstatymą įsigytą žemės plotą už žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo kainą, o kai žemės įsigijimo kaina yra didesnė už vidutinę rinkos vertę, valstybė išperka pagal vidutinę rinkos vertę, kurios dydis nustatomas pagal žemės verčių zonų žemėlapius. Nuosavybės teise įsigyjamos žemės ūkio paskirties žemės ploto ribojimo išimtimi pasinaudojęs asmuo per 3 mėnesius nuo šioje dalyje aprašytų aplinkybių dėl sutartinių gyvulių sumažėjimo (išskyrus sumažėjimą dėl ne nuo asmens priklausančių aplinkybių) atsiradimo privalo informuoti Vyriausybės įgaliotą instituciją apie šį faktą arba apie ketinimą tretiesiems asmenims perleisti žemės ūkio paskirties žemę, kuri buvo įsigyta gyvulininkystei plėtoti. Vyriausybės įgaliota institucija, gavusi asmens pranešimą arba pati nustačiusi minėtas aplinkybes, per 20 darbo dienų nuo pranešimo gavimo arba aplinkybių nustatymo pateikia asmeniui pasiūlymą per 3 mėnesius nuo pasiūlymo gavimo parduoti valstybei 500 ha ploto ribą viršijantį gyvulininkystei plėtoti įsigytą jo pasirinktą žemės ūkio paskirties žemės plotą. Jeigu viršijantis žemės ūkio paskirties žemės plotas sudaro tik žemės sklypo dalį ir pagal teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias žemės sklypų formavimą, padalijus žemės sklypą, negalima suformuoti racionalių ribų ir dydžio žemės ūkio

paskirties žemės sklypų, pasiūlymas parduoti teikiamas dėl viso žemės ūkio paskirties žemės sklypo, o asmeniui nesutikus, teikiamas pasiūlymas dėl žemės sklypo dalies, viršijančios gyvulininkystei plėtoti pagal šį įstatymą įsigyto 500 ha žemės ploto ribą, perleidimo. Perleidus žemės sklypo dalį, žemės sklypas valdomas bendrosios nuosavybės teise. Šioje dalyje ir šio straipsnio 9 dalyje nustatytu atveju Civilinio kodekso 4.79 straipsnio ir šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl pirmumo teisės asmenų nėra taikomos. Jeigu asmuo nesutinka su pasiūlymu parduoti žemės ūkio paskirties žemę valstybei, Vyriausybės įgaliota institucija, gindama viešąjį interesą, pareiškia ieškinį teismui dėl žemės ūkio paskirties žemės 500 ha žemės ploto ribą viršijančios žemės ploto dalies perdavimo valstybės nuosavybės. Kai asmuo nesutinka rengti žemės valdos projekto, kuriuo atidalijama žemės sklypo dalis, žemės valdos projektą rengia Vyriausybės įgaliota institucija ir šių darbų verte Vyriausybės nustatyta tvarka mažinama parduodamo žemės sklypo kaina.

3. Asmenys gali įsigyti žemės ūkio paskirties žemės tik gavę Vyriausybės įgaliotos institucijos administracijos padalinio pagal žemės buvimo vietą išduotą sutikimą. Sutikimas įsigyti žemės ūkio paskirties žemės išduodamas Vyriausybės įgaliotai institucijai valstybės registruose patikrinus duomenis apie fizinių ir (ar) juridinių asmenų turimus žemės ūkio paskirties žemės plotus ir (ar) juridinio asmens akcininkų turimas akcijas (pajininkų – pajus, kitas teises) juridiniuose asmenyse, kurie valdo žemės ūkio paskirties žemę, ir nustačius, kad bendras įsigytos ir (ar) priklausančios žemės ūkio paskirties žemės plotas neviršija šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų didžiausių įsigyjamos žemės ūkio paskirties žemės plotų. Vyriausybės įgaliotai institucijai teikiant prašymą išduoti sutikimą įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, asmenys patvirtina ir garantuoja, kad aktualūs duomenys tikrinamuose valstybės registruose apie juridinių asmenų turimus žemės ūkio paskirties žemės plotus ir (ar) juridinio asmens akcininkų turimas akcijas (pajininkų – pajus, kitas teises) juridiniuose asmenyse, kurie valdo žemės ūkio paskirties žemę, teisės aktų nustatyta tvarka yra pateikti valstybės registrų tvarkytojams.

4. Asmenims, valdantiems žemės ūkio paskirties žemės plotus ir siekiantiems įgyti teisę valdyti kitą juridinį asmenį ar jo dalį, kuriam nuosavybės teise priklauso daugiau kaip 10 ha žemės ūkio paskirties žemės, taikytini tokie patys duomenų patikrinimo ir sutikimo išdavimo reikalavimai, kokie nurodyti šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse.

5. Susijusiais asmenimis laikomi sutuoktiniai, taip pat tėvai (įtėviai) su nepilnamečiais jų vaikais (įvaikiais).

6. Susijusiais asmenimis laikomi juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai (per juridinį asmenį, kuriame valdo ne mažiau kaip 25 procentus akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime), valdo daugiau kaip 25 procentus kito juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti šio juridinio asmens dalyvių susirinkime.

7. Susijusiais asmenimis laikomi juridiniai asmenys, kuriuose tas pats asmuo ar jo sutuoktinis, taip pat tėvai (įtėviai) su nepilnamečiais jų vaikais (įvaikiais) valdo daugiau kaip 25 procentus juridinio asmens akcijų (teisių, pajų), suteikiančių teisę balsuoti juridinio asmens dalyvių susirinkime.

8. Nustatant, ar šio straipsnio 6 ir 7 dalyse išvardintų susijusių asmenų bendras įsigytas ir (ar) priklausančios žemės ūkio paskirties žemės plotas neviršija šiame straipsnyje nustatytų didžiausių įsigyjamos žemės ūkio paskirties žemės ploto dydžių, bendru planuojamos įsigyti (priklausančios) žemės ūkio paskirties žemės plotu laikoma juridinio asmens nuosavybės teise valdomo žemės ploto dalis, proporcinga asmens šiame juridiniame asmenyje tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų akcijų (teisių, pajų) daliai.

9. Asmuo, pageidaujantis įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, prieš sudarydamas žemės ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorį, privalo užpildyti žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaraciją, patvirtinančią, kad sudarius žemės ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorį

asmens ir su juo susijusių asmenų turimos žemės ūkio paskirties žemės plotas neviršys didžiausio žemės ūkio paskirties žemės ploto dydžio, kurį asmuo ir su juo susiję asmenys kartu gali įsigyti pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis. Žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijos formą, jos pildymo ir pateikimo taisyklės tvirtina žemės ūkio ministras. Asmuo, įsigyjantis žemės ūkio paskirties žemę, atsako už žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą. Kilus įtarimui (esant informacijos ir (ar) duomenų, ir (ar) faktų), kad asmuo pažeidė šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, Vyriausybės įgaliota institucija patikrina, ar žemės ūkio paskirties žemės sklypo ar kito turto pagal šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalį perleidimo sandoris buvo sudarytas nepažeidžiant šio įstatymo. Atlikdama patikrinimą Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių, kitų juridinių ir fizinių asmenų bei užsienio subjektų pateikti dokumentus ir informaciją, susijusią su žemės ūkio paskirties žemės įsigijimu. Atlikusi patikrinimą ir nustačiusi pažeidimą, per 20 darbo dienų nuo pažeidimo nustatymo dienos Vyriausybės įgaliota institucija asmeniui pasiūlo per 3 mėnesius nuo pasiūlymo gavimo parduoti valstybei už žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo kainą arba vidutinę rinkos vertę, kurios dydis nustatomas pagal žemės verčių zonų žemėlapius, jeigu vidutinė rinkos vertė yra mažesnė už žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo kainą, įgijėjo pasirinkimu jo nuosavybės teise valdomą žemės ūkio paskirties žemės plotą (ploto dalį, proporcingą įsigytų akcijų (teisių, pajų) daliai juridiniame asmenyje, kai įsigytas turtas pagal šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalį), viršijantį nustatytąjį šio straipsnio 1 ir 2 dalyse. Jeigu nustatytas viršijantis žemės ūkio paskirties žemės plotas sudaro tik žemės sklypo dalį ir pagal teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias žemės sklypų formavimą, padalijus žemės sklypą, negalima suformuoti racionalių ribų ir dydžio žemės ūkio paskirties žemės sklypų, pasiūlymas parduoti teikiamas dėl viso žemės ūkio paskirties žemės sklypo, o asmeniui nesutikus, teikiamas pasiūlymas dėl žemės sklypo dalies, viršijančios gyvulininkystei plėtoti pagal šį įstatymą įsigyto 500 ha žemės ploto ribą, perleidimo. Perleidus žemės sklypo dalį, žemės sklypas valdomas bendrosios nuosavybės teise. Jeigu asmuo nesutinka su pasiūlymu, Vyriausybės įgaliota institucija, gindama viešąjį interesą, pareiškia ieškinį teismui dėl žemės ūkio paskirties žemės, įsigytos pažeidžiant šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, perdavimo valstybės nuosavybėn. Kai asmuo nesutinka rengti žemės valdos projekto, kuriuo atidalijama žemės sklypo dalis, žemės valdos projektą rengia Vyriausybės įgaliota institucija ir šių darbų verte Vyriausybės nustatyta tvarka mažinama parduodamo žemės sklypo kaina.

10. Kai susiję asmenys Lietuvos teritorijoje nuosavybės teise valdo didesnę žemės ūkio paskirties žemės plotą, negu nurodyta šio straipsnio 1 ar 2 dalyje, jie tarpusavyje gali sudaryti žemės ūkio paskirties žemės sklypų perleidimo sandorius, jeigu dėl tokių sandorių sudarymo bendras šių susijusių asmenų įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nepadidėja ir kiekvieno iš susijusių asmenų įsigytos žemės plotas netampa didesnis už nurodytąjį šio straipsnio 2 dalyje.

4 straipsnis. Valstybinės žemės ūkio paskirties žemės įsigijimas

1. Laisva valstybinė žemės ūkio paskirties žemė neparduodama, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus. Šio straipsnio 2 dalyje minėta valstybinė žemės ūkio paskirties žemė, dėl kurios pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą, nepateikti prašymai atkurti nuosavybės teises ją perduodant nuosavybėn neatlygintinai, parduodama suformavus žemės ūkio paskirties žemės sklypus teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose Žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka. Teritorijose, kuriose pagal savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendruosius planus valstybinė žemės ūkio paskirties žemė numatyta naudoti ne žemės ūkio veiklai, šio straipsnio 2 dalies 3 punkte įvardyta valstybinė žemės ūkio paskirties žemė asmenims neparduodama.

2. Teisę be aukciono pirkti valstybinę žemės ūkio paskirties žemę Vyriausybės nustatyta tvarka turi:

1) asmenys, nuosavybės teise turintys žemės ūkio veiklai naudojamus statinius ir įrenginius, – šiems statiniams ir įrenginiams eksploatuoti jų naudojamus žemės ūkio paskirties žemės sklypus;

2) asmeninio ūkio žemės naudotojai – jų naudojamus asmeninio ūkio žemės sklypus;

3) privačių žemės sklypų savininkai – tarp jų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpusius valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotus, ne didesnius kaip 3 ha, taip pat tarp jų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ir stabilių kraštovaizdžio objektų (kelių (gatvių), geležinkelių, miškų sklypų (plotų), vandens telkinių) įsiterpusius valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotus, ne didesnius kaip 3 ha, jeigu šiuose plotuose negalima suformuoti atskirų žemės sklypų arba žemės sklypų su privažiuojamaisiais keliais, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 7 dalyje ir Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nurodytus valstybinės žemės plotus. Įsiterpusiu valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypu nelaikomas žemės sklypas, kuris ribojasi su laisvos valstybinės žemės plotu, nesuformuotu kaip atskiras valstybinės žemės sklypas. Pirmumo teisę pirkti įsiterpusį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotą taikoma ji nuomojančiam ar laikinai naudojančiam besiribojančio žemės sklypo savininkui;

4) žemės sklypo bendraturčiai, jeigu žemės sklypas valstybei priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise su kitais bendraturčiais – privačiais asmenimis, kai nėra galimybės atidalinti valstybei nuosavybės teise priklausančios žemės sklypo dalies ir suformuoti atskiro žemės sklypo.

3. Žemės ūkio paskirties žemės sklypų formavimo eiliškumas asmenims, išvardytiems šio straipsnio 2 dalyje, nustatomas Žemės reformos įstatyme.

4. Žemės ūkio paskirties žemės sklypo, įsigyto iš valstybės pagal šį įstatymą, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama ne anksčiau kaip po 5 metų nuo žemės ūkio paskirties žemės sklypo įsigijimo dienos. Draudimas keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį taikomas ir perleidus šį žemės sklypą tretiesiems asmenims. Nustačius, kad pagal šį įstatymą įsigyta valstybinė žemės ūkio paskirties žemė naudojama ne pagal paskirtį, valstybė įgyja teisę atpirkti šią žemę už tą pačią kainą, už kurią ji buvo įsigyta iš valstybės. Valstybės teisę atpirkti ne pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį naudojamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą už tą pačią kainą, už kurią jis buvo įsigytas iš valstybės, išlieka ir perleidus šį žemės sklypą tretiesiems asmenims. Sąlyga dėl žemės ūkio paskirties žemės atpirkimo įrašoma į valstybinės žemės ūkio paskirties žemės pirkimo–pardavimo sutartį.

5. Jeigu pagal šį įstatymą įsigytos žemės ūkio paskirties žemės kainai taikytas žemės kainą mažinantis koeficientas, asmenys, įsigiję tokią žemę, teisę perleisti ją kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, išskyrus įstatymuose nustatytus žemės perleidimo valstybės nuosavybėn atvejus, įgyja ne anksčiau kaip praėjus 5 metams nuo šios žemės įsigijimo dienos.

6. Lėšos, gautos už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, paskirstomos taip:

1) 20 procentų – į Vyriausybės įgaliotos institucijos ar kito juridinio asmens sąskaitą žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, įskaitant privačios žemės įsigijimą valstybės nuosavybėn pasinaudojus šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta pirmumo teise;

2) likusi dalis – į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

5 straipsnis. Pirmumo teisę įsigyti privačią žemės ūkio paskirties žemę

1. Pirmumo teisę įsigyti privačią žemės ūkio paskirties žemę už kainą, už kurią ji parduodama, ir kitomis tokiomis pačiomis sąlygomis, išskyrus atvejus, kai ji parduodama iš viešųjų varžytynių, šia eilės tvarka turi:

1) žemės sklypo bendraturčiai – Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) parduodamo žemės sklypo naudotojas, naudojęs šią žemę žemės ūkio veiklai ne trumpiau kaip vienus metus pagal Nekilnojamojo turto registre šiam laikotarpiui įregistruotą sutartį (sutartis), išskyrus neatlygintinio naudojimosi daiktu (panaudos) sutartį, šios išimties netaikant Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje nustatytiems artimiesiems giminaičiams (tėvams ir vaikams, seneliams ir vaikaičiams, broliams ir seserims), taip pat sutuoktiniams, tėvams, įvaikiams, – jeigu jis, būdamas fizinis asmuo, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme nustatyta tvarka yra įregistravęs ūkininko ūkį arba jo, būnant juridiniu asmeniu ar kita organizacija (toliau – juridinis asmuo), pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro daugiau kaip 50 procentų visų gautų pajamų;

3) asmuo, nuosavybės teise turintis žemės ūkio paskirties žemės sklypą, kuris ribojasi su parduodamu žemės ūkio paskirties žemės sklypu atitinkančiu įsiterpusiam valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotui nustatytus kriterijus, įtvirtintus Žemės įstatyme.

2. Pirmumo teisę (išskyrus atvejus, kai pirmumo teise pasinaudoja žemės sklypo bendraturčiai Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka) įsigyti privačios žemės ūkio paskirties žemės, kurią pagal galiojančius detaliuosius ar specialiuosius planus planuojama panaudoti visuomenės poreikiams, taip pat žemės ūkio paskirties žemės, reikalingos valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis finansuojamoms žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, už kainą, už kurią ji parduodama, ir kitomis tokiomis pačiomis sąlygomis turi valstybė. Kaina, kurią valstybė gali mokėti už perkamus privačios žemės ūkio paskirties žemės sklypus, negali viršyti šių žemės sklypų vidutinės rinkos vertės, apskaičiuotos atliekant vertinimą visuotiniu būdu Vyriausybės nustatyta tvarka, arba rinkos vertės, apskaičiuotos valstybės vardu veikiančios institucijos ar įmonės užsakymu, taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme įtvirtintą individualų turto vertinimą, jeigu pastaroji vertė yra didesnė. Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas juridinis asmuo žemės ūkio paskirties žemę, reikalingą valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis finansuojamoms žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti, vadovaudamasis Žemės įstatymu, gali nuomoti (Civilinio kodekso 6.559 straipsnyje nustatyta tvarka perimti nuomotojo teises ir pareigas, jeigu nuomos sutartis įregistruota viešajame registre) be aukciono asmeniui (asmenims), teisėtai ją naudojusiam (naudojusiems) iki žemės ūkio paskirties žemės perėjimo valstybės nuosavybėn. Sukaptos lėšos pagal šį įstatymą už išnuomotą valstybinę žemę skiriamos žemei, reikalingai žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonėms įgyvendinti ir (ar) išpirkti.

3. Žemės savininkas apie sprendimą parduoti žemės ūkio paskirties žemės sklypą praneša pasirinktam notarui arba Vyriausybės įgaliotai institucijai. Pranešime apie sprendimą parduoti žemės ūkio paskirties žemės sklypą žemės savininkas privalo nurodyti žemės ūkio paskirties žemės sklypo naudotoją (naudotojus), jeigu žemės ūkio paskirties žemės sklypą naudoja kitas asmuo, ir pardavimo sąlygas. Žemės sklypo savininkui draudžiama nustatyti žemės ūkio paskirties žemės sklypo pardavimo sąlygą, numatančią, kad šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytas pirmumo teisę turintis asmuo gali pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą kartu su kitais parduodamais žemės sklypais, išskyrus atvejus, kai visi parduodami žemės sklypai ribojasi. Jeigu žemės ūkio paskirties žemės sklypo pardavėjo pranešimas pateikiamas notarui, šis ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo jo gavimo dienos pranešimą perduoda Vyriausybės įgaliotai institucijai. Kai parduodama bendrosios nuosavybės teise valdoma žemės ūkio paskirties žemės sklypo dalis, pranešimas apie sprendimą parduoti žemės ūkio paskirties žemės sklypo dalį Vyriausybės įgaliotai institucijai teikiamas, jeigu Civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka pirmumo teise pirkti žemės sklypą nepasinaudoja žemės sklypo bendraturtis. Jei su pranešimu apie sprendimą parduoti žemės ūkio paskirties žemės sklypą žemės savininkas Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia

gretimų žemės sklypų savininkų rašytinius atsisakymus pasinaudoti pirmenybės teise pirkti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas patikrina pateiktus dokumentus ir išduoda pažymą, kad žemės sklypo savininkas šį žemės sklypą gali perleisti pasirinktiems asmenims.

4. Vyriausybės įgaliota institucija apie parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kada asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemę, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo žemės savininko pranešimo gavimo dienos praneša per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema), kitomis elektroninių ryšių priemonėmis (kai asmens elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi ir elektroninė siunta jam siunčiama per E. pristatymo sistemą, pašto paslaugos teikėjas šią siuntą įteikia kaip pašto siuntą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pašto įstatymu), parduodamo žemės sklypo naudotojui (naudotojams), asmenims, kurių nuosavybės teise turimi žemės sklypai ribojasi su parduodamu žemės ūkio paskirties žemės sklypu, savivaldybės pagal žemės buvimo vietą administracijos direktoriui ar kitai žemės paėmimu visuomenės poreikiams suinteresuotai institucijai, jeigu parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą pagal galiojančius detaliuosius ar specialiuosius planus planuojama panaudoti visuomenės poreikiams, ir žemės konsolidacijos projektą organizuojančiai Vyriausybės įgaliotai institucijai ar kitam juridiniam asmeniui. Vyriausybės įgaliota institucija informaciją apie parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, pardavimo sąlygas ir sąlygas, kada šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys gali pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemę, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo žemės savininko pranešimo gavimo dienos taip pat paskelbia Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje. Šie asmenys savo sutikimą (sprendimą, kai žemė įsigyjama valstybės nuosavybėn) pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą ar atsisakymą jį pirkti turi pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo arba pranešimo paskelbimo Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje dienos. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodyti asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise įsigyti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą, su sutikimu pirkti žemės sklypą pateikia dokumentus, kuriais patvirtinama jų atitiktis pirmumo teisei.

5. Vyriausybės įgaliota institucija, gavusi rašytinį sutikimą, sprendimą pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo termino, per kurį asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą, galėjo pateikti sutikimą jį pirkti, pabaigos dienos patikrinusi asmenų gautus sutikimus pasinaudoti pirmumo teise, nustačiusi jų atitiktį šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytiems reikalavimams, išduoda pažymą žemės sklypo pardavėjui, kad šis žemės ūkio paskirties žemės sklypas parduodamas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pirmumo teisę turinčiam jį pirkti asmeniui. Kai pirkti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą pirmumo teise pageidauja keli asmenys, Vyriausybės įgaliota institucija raštu informuoja asmenis, pageidavusius įsigyti žemės ūkio paskirties žemės sklypą, kad šis žemės sklypas bus parduodamas asmenims pagal šiame įstatyme nustatytą eilę. Kai pirkti parduodamą žemės ūkio paskirties žemės sklypą pirmumo teise pageidauja keli vienodą pirmumo teisę turintys asmenys, pažymoje išvardijami visi vienodą pirmumo teisę turintys asmenys ir žemės sklypo savininkas nusprendžia, kuriam asmeniui arba asmenims, kai parduodama keliems asmenims bendrosios nuosavybės teise, pasiūlytomis sąlygomis parduoti žemės ūkio paskirties žemės sklypą.

6. Kai turintys pirmumo teisę asmenys atsisako pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą arba nustatytu laiku nepateikia sutikimo pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypo, Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo termino, per kurį asmenys, pageidaujantys pasinaudoti pirmumo teise pirkti žemės ūkio paskirties žemės sklypą, galėjo pateikti sutikimą jį pirkti,

pabaigos dienos išduoda pažymą, kad siūlomo parduoti žemės ūkio paskirties žemės sklypo nepageidavo pirkti asmenys, turintys pirmumo teisę jį pirkti pagal šio straipsnio nuostatas, ir žemės sklypo savininkas šį žemės sklypą gali perleisti kitiems asmenims. Kai žemės ūkio paskirties žemės sklypas parduodamas kitiems asmenims už mažesnę kainą ir (ar) kitomis sąlygomis, negu nurodyta pirminiame žemės savininko pranešime, šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka turi būti teikiamas pakartotinis pranešimas.

7. Žemės ūkio paskirties žemės sklypas parduodamas neatliekant šio straipsnio 3–6 dalyse nustatytų procedūrų, jeigu žemės ūkio paskirties žemės sklypo savininko pasirinktas pirkėjas atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir nėra aukštesnės eilės pirmumo teisę turinčių asmenų.

8. Jeigu žemės ūkio paskirties žemės sklypas parduotas pažeidžiant pirmumo teisę jį pirkti, suinteresuotas asmuo per 3 mėnesius nuo sužinojimo apie tai dienos arba nuo momento, kai akivaizdžiai galėjo sužinoti apie žemės ūkio paskirties žemės sklypo pardavimą, turi teisę teismo tvarka reikalauti, kad jam būtų perkeltos pirkėjo teisės ir pareigos.

9. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytos pažymos galioja vienus metus nuo jų išdavimo dienos, bet ne ilgiau, kol pasikeis duomenys, pagal kuriuos išduotos šios pažymos, kai šie pasikeitimai gali turėti įtakos pagal šio straipsnio 1 dalį nustatant asmenis, turinčius pirmumo teisę įsigyti privačios žemės ūkio paskirties žemės.

6 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už žemės ūkio veiklos žemės sklype nevykdymą

1. Už pareigos užtikrinti iš valstybės ar privačių asmenų įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimą žemės ūkio veiklai ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo šios žemės įsigijimo nevykdymą ar kredito įstaigai perduoto žemės sklypo nerealizavimą juridiniams asmenims skiriama bauda nuo vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimties iki dviejų tūkstančių devynių šimtų eurų.

2. Skiriamos baudos dydis nustatomas pagal baudos minimumo ir maksimumo vidurkį, atsižvelgus į atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, nurodytas šio straipsnio 4 ar 5 dalyje. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, baudos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, baudos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimumo. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas motyvuojamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytu pažeidimu (toliau – pažeidimas) bylos nutarime.

3. Skundą dėl priimto nutarimo pažeidimo byloje nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į padaryto teisės pažeidimo pobūdį, mastą, atsakomybę lengvinančias ir kitas reikšmingas aplinkybes (dėl kurių bauda teisės pažeidėjui būtų akivaizdžiai per didelė ir neproporcinga (neadekvati) padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga), vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, turi teisę skirti mažesnę piniginę baudą, negu šiame straipsnyje nustatyta minimali bauda.

4. Atsakomybę už pažeidimą lengvinančios aplinkybės yra:

1) pažeidimą padaręs juridinis asmuo padėjo išaiškinti pažeidimą, bendradarbiavo su pažeidimą tiriančia institucija ar pareigūnu tyrimo metu;

2) pažeidimą padaręs juridinis asmuo savo noru užkirto kelią žalingiems pažeidimo padariniams ar pašalino padarytą žalą.

5. Atsakomybę už pažeidimą sunkinančios aplinkybės yra:

1) pažeidimą padaręs juridinis asmuo kliudė vykdyti pažeidimo tyrimą;

2) per 3 metų laikotarpį iki pažeidimo padarymo juridinis asmuo yra baustas už to paties pažeidimo padarymą;

3) pažeidimas tęsiasi ilgiau kaip 2 metus.

7 straipsnis. Šiame įstatyme apibrėžto pažeidimo tyrimas ir pažeidimo bylos nagrinėjimas, nutarimų priėmimas ir vykdymas

1. Vyriausybės įgaliota institucija ir savivaldybių administracijos turi teisę nagrinėti pažeidimų bylas. Pažeidimo bylą institucijos vardu nagrinėja jos vadovas, vadovo įgalioti asmenys ar kolegialūs organai. Tas pats pareigūnas negali tirti pažeidimo ir priimti nutarimo pažeidimo byloje (nagrinėti pažeidimo bylos).

2. Pažeidimus tiria ir protokolus surašo Vyriausybės įgalios institucijos ar savivaldybių administracijų įgalioti pareigūnai. Teisę pradėti tirti pažeidimą ir surašyti protokolą turi institucijos, kurioje gautas skundas arba informacija apie pažeidimą, įgalioti pareigūnai. Pažeidimo protokolas surašomas dviem egzemplioriais, dalyvaujant pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliotam atstovui. Apie pažeidimo protokolo surašymo laiką ir vietą juridinio asmens įgaliotam atstovui pranešama prieš 3 darbo dienas registruotu laišku Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba elektroniniu paštu Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu. Vienas protokolo egzempliorius nedelsiant įteikiamas juridinio asmens įgaliotam atstovui. Jeigu juridinio asmens įgaliotas atstovas nedalyvauja surašant pažeidimo protokolą, pažeidimo protokolo egzempliorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo protokolo surašymo dienos išsiunčiamas juridiniam asmeniui registruotu laišku Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba elektroniniu paštu Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu. Kitas protokolo egzempliorius teikiamas nagrinėti institucijai, kurios pareigūnas ištyrė pažeidimą ir surašė pažeidimo protokolą. Pažeidimo protokole įrašoma: protokolo surašymo data ir vieta; protokolą surašiusio asmens pareigos, vardas, pavardė; duomenys apie pažeidimo padarymu įtariamą juridinį asmenį (juridinio asmens kodas, buveinės adresas); pažeidimo padarymo vieta, laikas ir esmė; liudytojų (jeigu yra) vardai, pavardės, adresai; pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliojimo atstovo pasiaiškinimas; kita informacija, būtina pažeidimo bylai išnagrinėti. Pažeidimo protokolą pasirašo jį surašęs asmuo ir pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliotas atstovas, išskyrus atvejus, kai protokolas surašytas pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliotam atstovui nedalyvaujant; jeigu yra liudytojų, protokolą gali pasirašyti ir šie asmenys. Jeigu pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliotas atstovas atsisako pasirašyti protokolą, tai įrašoma pažeidimo protokole. Pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens įgaliotas atstovas turi teisę pateikti prie pažeidimo protokolo pridedamus paaiškinimus ir pastabas apie protokolo turinį, taip pat atsisakymo jį pasirašyti motyvus.

3. Pažeidimo byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka pagal pažeidimo padarymo vietą, nekviečiant pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens. Institucija, gavusi pažeidimo protokolą ir kitą pažeidimo bylos medžiagą, pažeidimo padarymu įtariamam juridiniam asmeniui gali pateikti ją per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis. Kai juridinio asmens elektroninio pristatymo dėžutė yra neaktyvi ir elektroninė siunta jam siunčiama per E. pristatymo sistemą, pašto paslaugos teikėjas šią siuntą įteikia kaip pašto siuntą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pašto įstatymu. Prireikus prašymas pateikti parodymus, eksperto išvadą ar specialisto paaiškinimus pateikiamas ir liudytojams, ekspertams ir specialistams. Šie parodymai, išvada ir paaiškinimai turi būti pateikti per 10 darbo dienų nuo prašymo išsiuntimo dienos. Jeigu bet kuriuo proceso metu pateikiama naujų įrodymų, juridiniam asmeniui suteikiama teisė nedelsiant su jais susipažinti ir pateikti savo paaiškinimus dėl jų ne trumpiau kaip per 5 darbo dienas ir ne ilgiau kaip per 10 darbo dienų nuo susipažinimo su pateiktais įrodymais dienos. Tokiu atveju pažeidimo bylos išnagrinėjimo ir nutarimo priėmimo terminas pažeidimo bylą nagrinėjančio subjekto sprendimu gali

būti pratęsimas nuo 5 darbo dienų iki 10 darbo dienų. Paaškinimų ar parodymų nepateikimas laiku neužkerta kelio nagrinėti pažeidimo bylą. Jeigu dėl priežasčių, kurias pažeidimo bylą nagrinėjantis subjektas pripažįsta nesvarbiomis, per nustatytą terminą paaškinimai ar parodymai pateikiami pavėluotai, pažeidimo bylą nagrinėjantis subjektas turi teisę jų nenagrinėjęs grąžinti juos pateikusiems asmenims.

4. Pažeidimo padarymu įtariamo juridinio asmens reikalavimu, pažeidimo bylos nagrinėjimas vyksta žodinio proceso tvarka. Reikalavimas dėl žodinio pažeidimo bylos nagrinėjimo turi būti pateiktas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto prašymo išsiuntimo dienos. Pažeidimo padarymu įtariamas juridinis asmuo apie žodinio pažeidimo bylos nagrinėjimo datą, laiką ir vietą ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas informuojamas vienu iš šio straipsnio 3 dalyje nustatytų būdų. Jeigu pažeidimo padarymu įtariamas juridinis asmuo neatvyksta į žodinį pažeidimo bylos nagrinėjimą, nors jam buvo tinkamai pranešta apie pažeidimo bylos nagrinėjimo datą, laiką ir vietą, ir nepateikia neatvykimą pateisinančių dokumentų, pažeidimo byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka jam nedalyvaujant. Pažeidimo byla išnagrinėjama per 20 darbo dienų pasibaigus šio straipsnio 3 dalyje nurodytam 10 darbo dienų terminui pateikti paaškinimus arba per 25 darbo dienas, bet ne ilgiau kaip per 30 darbo dienų pasibaigus šio straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui pateikti paaškinimus dėl naujų įrodymų.

5. Išnagrinėjus pažeidimo bylą, priimamas vienas iš šių nutarimų:

1) skirti šio įstatymo nustatytą baudą;

2) nutraukti pažeidimo bylą, jeigu nėra pažeidimo požymių arba panaikinama juridinio asmens atsakomybę nustatanti teisės akto nuostata, arba likviduotas juridinis asmuo, dėl kurio pradėta pažeidimo byla, arba jeigu dėl to juridinio asmens padaryto pažeidimo kita institucija pradėjo pažeidimo bylą, taip pat jeigu dėl to paties fakto dėl juridinio asmens priimtas nutarimas skirti baudą;

3) grąžinti pažeidimo bylą atlikti papildomą tyrimą.

6. Nutarime turi būti nurodyta: nutarimą priėmusio pareigūno pareigos, vardas, pavardė arba kolegialaus organo pavadinimas; pažeidimo bylos nagrinėjimo data; duomenys apie juridinį asmenį (juridinio asmens kodas, buveinės adresas), kurio pažeidimo byla nagrinėjama; pažeidimo bylos nagrinėjimo metu nustatytos aplinkybės ir motyvuotas jų įvertinimas; šio įstatymo straipsnis (straipsnio dalis), kurio (kurios) reikalavimus pažeidė juridinis asmuo; pažeidimo byloje priimtas sprendimas. Nutarime turi būti išspręstas klausimas dėl paimtų dokumentų, nurodyta nutarimo apskundimo tvarka ir terminas. Nutarimą pažeidimo byloje pasirašo nagrinėjantis pažeidimo bylą pareigūnas arba kolegialaus organo nariai. Nutarimo kopija (nuorašas) per 3 darbo dienas nuo nutarimo priėmimo dienos išsiunčiama registruotu laišku Juridinių asmenų registre nurodytu buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai juridinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba elektroniniu paštu Juridinių asmenų registre nurodytu elektroninių siuntų pristatymo adresu juridiniam asmeniui, dėl kurio jis priimtas.

7. Šio straipsnio 1 dalyje išvardytų institucijų nutarimai skirti baudą per 20 darbo dienų nuo nutarimo kopijos (nuorašo) įteikimo dienos gali būti skundžiami administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundo dėl priimto nutarimo pažeidimo byloje padavimas teismui sustabdo nutarimo vykdymą.

8. Šio įstatymo nustatyta tvarka paskirtos baudos į valstybės biudžetą turi būti sumokamos ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo nutarimo skirti baudą kopijos (nuorašo) įteikimo juridiniam asmeniui dienos, jeigu toks nutarimas apskundžiamas ir teismas skundo nepatenkina, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo teismo sprendimo kopijos (nuorašo) įteikimo juridiniam asmeniui dienos. Nesumokėtos baudos išieškomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 5 dalis, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. spalio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Procedūros, pradėtos, bet nepabaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, turi būti tęsiamos ir baigiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką ir sąlygas.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. spalio 1 d. priima nutarimą, suteikiantį reikiamus įgaliojimus įstaigoms ir (ar) institucijoms, ir (ar) kitiems juridiniams asmenims pagal kompetenciją atlikti atitinkamus šiame įstatyme Vyriausybės įgaliotai institucijai priskirtus veiksmus.
5. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkto redakcija:
„3) privačių žemės sklypų savininkai – tarp jų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpusius valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotus, ne didesnius kaip 3 ha, taip pat tarp jų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ir stabilų kraštovaizdžio objektų (kelių (gatvių), geležinkelių, miškų sklypų (plotų), vandens telkinių) įsiterpusius valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotus, ne didesnius kaip 3 ha, jeigu šiuose plotuose negalima suformuoti atskirų žemės sklypų arba žemės sklypų su privažiuojamaisiais keliais, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 7 dalyje ir Žemės reformos įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nurodytus valstybinės žemės plotus. Įsiterpusiu valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypu nelaikomas žemės sklypas, kuris ribojasi su laisvos valstybinės žemės plotu, nesuformuotu kaip atskiras valstybinės žemės sklypas. Pirmumo teisė pirkti įsiterpusį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotą taikoma jį nuomojančiam besiribojančio žemės sklypo savininkui;“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas